

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З. Гжицького

Факультет ветеринарної гігієни, екології та права

Кафедра фармації та біології

Методичні рекомендації
ДО ПІДГОТОВКИ, НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ НА ЗДОБУТТЯ ОС «МАГІСТР»
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація»

Львів – 2020

Методичні рекомендації до підготовки та захисту кваліфікаційної роботи студентами спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» / Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. Львів, 2020. 28 с.

Укладачі: к.б.н., доцент Грицина М.Р., к.б.н., доцент Петрук А.П., к.фарм.н., доцент Демчук О.Г., к.фарм.н., ст. викл. Федін Р.М., к.м.н., доцент Лісняк О.І., к.фарм.н., ст.викл. Калитовська М.Б., к.хім.н., ст.викл., Кобрин Л.О., к.с-г.н., ст.викл. Колещук О.І., к.хім.н., ст.викл. Гринчишин Н.М., к.екон.н., асистент Бонецький О.О., к.б.н., асистент Демків О.Г. Львів: Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, 2020. 28 с.

Методичні рекомендації щодо вимог до підготовки та захисту випускної кваліфікаційної роботи студентами спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» обговорено та схвалено до друку на засіданні кафедри фармації та біології (протокол № 5 від « 05 » листопада 2020 р.) та навчально-методичною радою (протокол № 4 від «30» листопада 2020 р.) факультету ветеринарної гігієни, екології та права Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького Міністерства освіти і науки України.

В методичних рекомендаціях представлені основні вимоги щодо підготовки та захисту кваліфікаційної роботи студентами спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація». Методичні рекомендації призначені для студентів, їх наукових керівників, консультантів, а також рецензентів і членів екзаменаційної комісії.

Рецензенти:

Смолінська О. Є, доктор педагогічних наук, завідувач кафедри філософії та педагогіки факультету ветеринарної гігієни, екології та права Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького.

Пелєньо Р.А., доктор ветеринарних наук, професор, декан факультету ветеринарної гігієни, екології та права Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького.

Зміст

Вступ	4
Загальні положення.....	5
1. Основні вимоги до написання кваліфікаційної роботи.....	7
1.1. Вибір тематики кваліфікаційної роботи.....	8
1.2. Об'єкт та предмет дослідження. Постановка мети та завдань дослідження.....	8
1.3. Основні етапи виконання кваліфікаційної роботи.....	9
2. Організація виконання кваліфікаційної роботи.....	9
3. Структура і вимоги до змісту кваліфікаційної роботи.....	10
3.1 Структура кваліфікаційної роботи.....	10
3.2 Основна частина кваліфікаційної роботи.....	11
3.2.1 Вступ.....	11
3.2.2 Розділи кваліфікаційної роботи.....	12
4. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи.....	16
5. Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи	20
6. Захист кваліфікаційної роботи.....	21
Додатки	22
Додаток А. Форма завдання на кваліфікаційну роботу.....	22
Додаток Б. Зразок оформлення титульного аркуша кваліфікаційної роботи.....	24
Додаток В. Приклади оформлення літературних джерел.....	25
Список використаних літературних джерел.....	28

ВСТУП

Представлені методичні рекомендації призначені для виконання кваліфікаційних робіт студентами спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація», які розроблені у відповідності до Положення «Про організацію дипломного проектування у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького». Оформлення матеріалу здійснено за сучасними стандартами ДСТУ ГОСТ 8302:2015 «Системи стандартів з інформації, бібліографічної та видавничої справи. Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

Кваліфікаційна робота є самостійним навчально-науковим дослідженням здобувача вищої освіти, яке виконується на завершальному етапі навчання в університеті для отримання освітнього ступеня «магістр». Кваліфікаційна робота дає можливість студенту-випускнику продемонструвати свої знання, отримані за період навчання, здатність до узагальнення отриманої інформації, ступінь придатності випускника до професійної діяльності.

Кваліфікаційна робота має засвідчити, як студент володіє методологією наукового дослідження, вивчає та аналізує наукові джерела у фармацевтичній галузі знань, статистичний матеріал, працює з нормативно-правовими документами, тощо. За змістом магістерської роботи та під час її захисту встановлюються: рівень знань, умінь і навичок магістранта; здатність самостійно проводити наукові дослідження, систематизувати й узагальнювати фактичний матеріал; уміння самостійно обґруntовувати висновки, надавати практичні рекомендації за результатами магістерського дослідження.

Виконуючи кваліфікаційну роботу, студент поглиблює знання з фундаментальних та фахових дисциплін, освоює методики прогнозування технологічних процесів, оволодіває навичками співставлення результатів своїх досліджень із літературними даними, аналізу, узагальнення і літературного оформлення одержаних результатів з теми кваліфікаційної роботи, набуває вміння вести науковий пошук, користуватися передовими комп’ютерними технологіями.

У методичних рекомендаціях міститься детальний опис структури та етапів виконання кваліфікаційної роботи: планування, оформлення, захист. У Додатках наведено приклади оформлення супровідних документів та деяких елементів кваліфікаційної роботи.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кваліфікаційна робота є складовою атестації випускників. Це самостійна науково-дослідна робота студента, основними завданнями якої є систематизація, закріплення та розширення теоретичних і практичних знань, одержаних під час навчання, а також розвиток навичок самостійного вирішення науково-дослідних, науково-методичних і практичних завдань за профілем підготовки, набуття досвіду з аналізу отриманих результатів, формування висновків та нових положень.

При написанні кваліфікаційної роботи реалізуються такі завдання:

- ✓ Закріплення і поглиблення знань, отриманих студентом у процесі навчання;
- ✓ Залучення студента до самостійної роботи з фаховою літературою.
- ✓ Формування навичок пошуку необхідних джерел і матеріалів.
- ✓ Отримання навиків планування досліджень.
- ✓ Набуття студентами досвіду чітко, послідовно та кваліфіковано викладати письмово теоретичні та отримані в експерименті положення.
- ✓ Застосування практичних навичок, необхідних у фаховій роботі.
- ✓ Розвиток умінь аналізу, узагальнення, формулювання висновків.

Виконання кваліфікаційної робота проходить такі етапи:

- ✓ Призначення наукового керівника та вибір теми кваліфікаційної роботи.
- ✓ Пошук, аналіз і систематизація інформації з теми дослідження, вибір напрямів та методів дослідження.
- ✓ Виконання, обробка й аналіз результатів дослідження.
- ✓ Оформлення кваліфікаційної роботи.
- ✓ Підготовка до публічного захисту роботи.
- ✓ Захист кваліфікаційної роботи.

1. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Магістерська робота спрямована на перевірку теоретичних знань та практичних навичок студентів з дисципліни, вміння формулювати проблематику, актуальність дослідження, а також систематизувати та узагальнювати одержані результати. Це творча науково-дослідницька робота, яка повинна містити в собі елементи інновації, наукової новизни. В процесі виконання розвиваються вміння формулювати проблематику, актуальність дослідження, систематизувати та узагальнювати одержані результати.

Робота складається з огляду наукових першоджерел та містить у собі результати власних експериментальних досліджень. Для успішного планування та виконання майбутньої роботи необхідно провести детальний аналіз та розробити **проект наукового дослідження**, який має наступні складові:

- ✓ Вибір теми наукового дослідження та постановка проблеми наукового дослідження.
- ✓ Обґрутування актуальності дослідження.
- ✓ Визначення предмету та об'єкту дослідження.
- ✓ Постановка мети та завдань дослідження.
- ✓ Загальна та робоча гіпотези.
- ✓ Вибір методів дослідження.
- ✓ Складання плану дослідження.
- ✓ Прогнозування очікуваних результатів, теоретичного та практичного значення роботи.

Для обрання теми необхідно дослідити питання з обраної проблематики, які мало вивчені. Загальна та робоча гіпотези висуваються для більш чіткого виконання завдань дослідження. Загальна гіпотеза: якщо дослідити хімічний склад екстракту та визначити класи БАР, то це допоможе визначити ймовірну фармакологічну активність субстанції. Робочі гіпотези направлені на реалізацію загальної. Існує декілька методів наукового дослідження:

Історичний – містить в собі аналіз існуючих відомостей за даною темою або проблемою.

Експериментальний – методики, які використовуються при виконанні експерименту, різноманітні методи аналізу.

Статистичний – без статистичної обробки результатів експеримент не може вважатись вірогідним, тому використовуються статистичні методи аналізу.

1.1 Вибір тематики кваліфікаційної роботи

Виконання кваліфікаційної роботи розпочинається з вибору теми, її осмислення та обґрунтування актуальності, визначення об'єкту та предмету дослідження.

Тема роботи повинна відповідати сучасній проблематиці, тобто бути актуальною та спрямованою на вирішення конкретної проблеми. Робота має бути виконана відповідно до наукового напряму кафедри фармації та біології та у розрізі сучасної фармацевтичної науки.

Теми кваліфікаційних робіт студенти можуть вибрати з наступних дисциплін:

- ✓ організації і економіки фармації;
- ✓ технології ліків і біофармації;
- ✓ фармакогнозії та фармботаніки;
- ✓ фармацевтичної, органічної та біоорганічної хімії;
- ✓ біологічної хімії;
- ✓ токсикологічної хімії;
- ✓ фармакології та фармакотерапії.

Для успішного планування магістерських робіт необхідно виконати такі завдання: провести патентний пошук за напрямком дослідження, що планується, з метою об'єктивного та повного аналізу існуючих відомостей за даною темою; провести бібліографічний пошук та систематизувати одержані знання, навички та інформацію; встановити об'єкт та предмет дослідження; визначити мету і завдання дослідження; оцінити практичну новизну та значення роботи, що планується; скласти план виконання роботи.

- ✓ Кафедра повинна затвердити перелік тем кваліфікаційної роботи і зазначити наукових керівників, які працюють за цим напрямком.
- ✓ Тематика кваліфікаційної роботи повинна відповідати сучасному стану і перспективам розвитку системи охорони здоров'я та складатись з урахуванням потреб практичної фармації.
- ✓ Кількість орієнтовних тем повинна перевищувати кількість студентів, які планують виконувати кваліфікаційна робота.
- ✓ Теми кваліфікаційних робіт підлягають щорічному перегляду та оновленню.
- ✓ Студент має право запропонувати власну тему кваліфікаційна робота із обґрунтуванням її актуальності, доцільності та перспектив впровадження отриманих результатів.

1.2 Об'єкт та предмет дослідження. Постановка мети та завдань дослідження

Вибір **об'єкти дослідження** є важливим завданням при плануванні магістерської роботи.

Мета дослідження формулюється, опираючись на очікування конкретного результату. Чітко визначена мета сприяє ефективнішому виконанню наукового дослідження.

Завдання дослідження складаються залежно від мети та є інструментами для її виконання. Наприклад: для проведення фітохімічного аналізу лікарської рослинної сировини необхідно визначити якісний склад та вміст БАР: флавоноїдів, кумаринів, гідроксикоричних кислот.

1.3 Основні етапи виконання кваліфікаційної роботи

Допуск до виконання кваліфікаційної роботи отримує студент, який повністю виконав навчальний план.

Магістерська робота повинна:

- ✓ свідчити про те, що студент оволодів усім комплексом теоретичних знань, умінь та практичних навичок за обраною спеціальністю, набутих під час навчання;
- ✓ містити результати проведених експериментальних досліджень та їх теоретичне обґрунтування;
- ✓ узагальнювати отримані результати і формулювати аргументовані висновки;
- ✓ мати належне оформлення та необхідні супровідні документи;
- ✓ бути виконаною та поданою на кафедру та до Екзаменаційної комісії в термін, передбачений графіком навчального процесу.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Вихідним документом для виконання кваліфікаційна робота є **завдання на роботу**, яке розробляє науковий керівник відповідно до затвердженої форми (додаток А) і погоджує завідувач кафедри. Контроль за виконанням кваліфікаційної роботи забезпечує науковий керівник. Зміна термінів виконання конкретних завдань допускається тільки за згодою наукового керівника.

Завдання на розробку розділу «Охорона праці» (за необхідності) видається магістранту консультантом з охорони праці.

Керівник кваліфікаційної роботи повинен:

- ✓ надавати допомогу у виборі теми, розробці плану роботи, здійснювати консультування у використанні літературних джерел, методології дослідження;
- надавати допомогу в розробці календарного плану на весь період виконання кваліфікаційної роботи;
- ✓ надавати систематичні консультації щодо виконання кваліфікаційної роботи;
- ✓ перевіряти виконання роботи (за частинами і в цілому);
- ✓ надати письмовий висновок на роботу.

Обов'язки здобувача вищої освіти (виконавця) кваліфікаційної роботи:

- ✓ у терміни, визначені керівником, підібрати та опрацювати матеріали, необхідні для виконання кваліфікаційної роботи;
- ✓ скласти та узгодити з керівником календарний план-графік виконання кваліфікаційної роботи, необхідності перевірки матеріалів керівником, отримання висновку керівника і рецензії та своєчасного надання повністю підготовленої, перевіrenoї та допущеної до захисту роботи не менш, ніж за десять днів до її захисту при Екзаменаційній комісії;
- ✓ не менше одного разу на два тижні, інформувати керівника про стан виконання роботи відповідно до плану-графіку, надавати на його вимогу необхідні матеріали для перевірки;
- ✓ самостійно виконувати кваліфікаційну роботу;
- ✓ при виконанні кваліфікаційної роботи враховувати сучасні досягнення науки і техніки, використовувати передові методики наукових та експериментальних досліджень, приймати оптимальні рішення із застосуванням системного підходу;
- ✓ при розробці дослідницьких процесів, проведенні різного роду розрахунків та їх моделюванні використовувати сучасні комп’ютерні технології;

- ✓ особисто подати кваліфікаційну роботу, допущену до захисту, для перевірки на наявність академічного плагіату, а також рецензенту;
- ✓ ознайомитися зі змістом відгуку керівника і рецензії та підготувати (у разі необхідності) аргументовані відповіді на їх зауваження при захисті кваліфікаційної роботи у Екзаменаційній роботі;
- ✓ своєчасно прибути на захист та надати роботу секретарю Екзаменаційної комісії.

3. СТРУКТУРА І ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Обсяг кваліфікаційних робіт здобувачів за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація» освітнього ступеня «Магістр» не менше 50 сторінок комп’ютерного тексту.

3.1 СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Титульний аркуш кваліфікаційної роботи повинен містити реквізити, зазначені в Додатку Б.

Зміст подається на початку роботи, після титульного аркуша. У змісті потрібно вказати назви структурних елементів, заголовки (за їх наявності) із зазначенням нумерації та номери їх початкових сторінок.

Перелік умовних позначень (за необхідності). До переліку умовних позначень вносять терміни, скорочення, символи, позначення і таке інше, які повторюються за текстом кваліфікаційної роботи. Терміни, скорочення, символи тощо, які повторюються в роботі менше трьох разів до переліку умовних позначень не вносять. Розшифрування термінів наводять у тексті під час первого згадування. Перелік необхідно друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять скорочення, справа – їх детальне розшифрування.

Вступ (обсягом до 2 сторінок).

Розділ 1. Огляд літератури (обсягом 15-20% від загальної кількості роботи).

Розділ 2. Матеріали і методи досліджень (обсягом 15-20% від загальної кількості роботи).

Розділ 3. Результати власних досліджень та їх обговорення (обсягом 25-30% від загальної кількості роботи).

Розділ 4. Економічна частина за погодженням з керівником.

Розділ 5. Охорона праці.

Висновки

Пропозиції

Список використаних джерел (кількістю не менше 25 джерел).

Анотація: українською мовою та англійською мовами (2000-2500 друкованих знаків з пробілами кожна).

3.2 ОСНОВНА ЧАСТИНА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Основна частина кваліфікаційної роботи складається зі вступу, розділів і висновків. Кожна частина кваліфікаційна робота починається з нової сторінки.

3.2.1 Вступ

Вступ розкриває сутність і стан завдання, його значущість та обґрунтування проведення кваліфікаційної роботи. Вступ подається у такій послідовності:

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння обґрунтують актуальність і доцільність роботи для фармації та медицини. Висвітлення актуальності повинно бути лаконічним і не містити зайвої інформації. Рекомендований обсяг вказаної частини кваліфікаційної роботи – не більше однієї сторінки.

Мета і задачі дослідження. Формулюють мету і задачі, які потрібно вирішити для досягнення поставленої мети. Задачі дослідження необхідно відобразити у плані та висновках роботи.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється його частина, яка є предметом дослідження. Предмет визначає тему кваліфікаційна робота, що вказується на титульному аркуші.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої мети.

Наукова новизна одержаних результатів. Представляють короткий виклад нових підходів, шляхів для вирішення задач кваліфікаційної роботи із зазначенням ступеня новизни одержаних результатів (вперше одержано, удосконалено, подальший розвиток).

Практичне значення одержаних результатів. Подають відомості про те, яким чином результати дослідження впроваджені або як можуть бути використані в практичній діяльності, навчальних або науково-теоретичних розробках. За наявності, відомості про впровадження результатів досліджень необхідно подавати із зазначенням найменувань організацій, в яких здійснено впровадження, форм реалізації та реквізитів відповідних документів.

Апробація результатів дослідження. Зазначають, на яких наукових конференціях, семінарах, круглих столах тощо оприлюднені результати дослідження, проведеного в рамках кваліфікаційна робота.

Публікації (якщо є). Вказується кількість наукових праць, в яких опубліковані основні наукові результати кваліфікаційна робота, а також кількість праць, які додатково відображають наукові результати роботи. Наявність наукових публікацій є бажаною і враховується ЕК при оцінюванні кваліфікаційна робота.

3.2.2 Розділи кваліфікаційної роботи

Розділи роботи, як правило, включають у себе підрозділи (нумерація складається з двох чисел, відокремлених крапкою), пункти (нумерація – з трьох чисел), підпункти (нумерація – з чотирьох чисел). У кінці кожного розділу формулюються висновки зі стислим викладенням наведених у ньому наукових і практичних результатів.

Огляд літератури

У першому розділі подають основні теоретичні та методологічні положення, огляд літератури за темою дослідження, проблеми, що існують у фармації, дискусійні та невирішені аспекти теми, зарубіжний досвід вирішення проблеми.

Розробку теми кваліфікаційної роботи потрібно починати з аналізу джерел спеціальної літератури. Тільки після кваліфікованого аналізу джерел літератури студентові стає відомо, що і як вже зроблено, які питання і яким шляхом уже вирішенні, що найдоцільніше робити далі.

Виклад цього розділу необхідно починати з історії, сучасного стану та можливих напрямів розробки питання, що є предметом вивчення. Часто в науковій літературі зустрічаються різні думки авторів з одного і того ж питання, неоднозначні тлумачення результатів, протилежні висновки тощо. У такому випадку огляд краще вести в дискусійному плані, протиставляючи думки різних дослідників, і супроводжувати їх власними коментарями. Виконаний за такою схемою огляд літератури буде привабливішим, цінним і змістовним. Ця частина роботи повинна містити стисле (8-10 рядків) резюме, в якому формулюють суть викладеного матеріалу.

В огляді літератури обґрунтують обрані напрями виконання кваліфікаційної роботи. Обґрутування буде повноцінним, якщо воно базується на доказах, фактах і висновках огляду літератури та враховує стан та конкретні умови підприємства, на матеріалах якого виконують випускну

роботу.

Цей розділ повинен мати назву, в якій відображався би зміст проблеми, що є темою кваліфікаційної роботи. Для ефективнішого і детального аналізу зібраного матеріалу джерел літератури огляд літератури потрібно поділити на 3-4 підрозділи, кожен з яких повинен мати свою назву та номер. Розділ і підрозділи нумерують арабськими цифрами.

Огляд літератури може бути кваліфіковано написаний лише після вивчення студентом не менше 30 джерел літератури різних видів. Студентові необхідно опрацювати монографії, збірники наукових праць, статті періодичних видань, автореферати дисертацій, навчальні посібники.

Літературні дані потрібно викладати коротко, ясно, без перекручення поглядів авторів, повідомляючи лише типове, показове, що стосується теми випускної роботи. Посилання на автора наводять у кінці абзацу цифрами в квадратних дужках.

Якщо абзац починається з посилання на автора роботи, то вказують ще й ініціали та прізвище, а в дужках пишуть номер, під яким цю роботу наведено в списку літератури; далі у стислій формі викладають зміст роботи, як правило, одним абзацом.

Характеристику роботи іншого автора потрібно починати з нового абзацу. В огляді літератури слід описувати тільки ті першоджерела, які вивчав студент і які безпосередньо стосуються теми дипломної роботи.

Огляд літератури пишеться за попередньо складеним планом і має бути системним, цілісним та послідовним. Аналіз першоджерел, які використовують, проводять у хронологічному порядку, не допускаючи повторень. Критичні зауваження слід аргументувати посиланнями на джерела літератури. За наявності суперечливих думок авторів з того чи іншого питання потрібно спробувати знайти причину розходжень. Іноді це є результатом похибок методичного характеру, застарілого обладнання, використаного під час проведення експериментів. Огляд літератури закінчують під розділом "Висновок з огляду літератури", де автор у стислій формі викладає стан і рівень вирішення поставленої перед ним проблеми за даними літератури.

Загальний обсяг розділу – 15-20% обсягу роботи.

Під час використання джерел літератури потрібно робити посилання на авторів робіт і рік видання.

Матеріали і методи виконання роботи

У цьому розділі повинні бути описані конкретні методики та методи досліджень, що використовувались в процесі виконання роботи (з посиланням на авторів), схеми проведення дослідів тощо. Методи досліджень потрібно відбирати сучасні з урахуванням можливостей їх використання в конкретних умовах. Подають точне визначення об'єкта дослідження і терміни та місце його проведення з короткою характеристикою підприємства. Поряд з цим наводять усі показники, які враховувались у кваліфікаційній роботі, та способи їх визначення. Якщо кваліфікаційна робота має експериментальний характер, то обов'язково наводять схему досліду.

Результати власних досліджень та їх обговорення

У цьому розділі обсягом 15-20 сторінок описують та аналізують матеріал, зібраний під час проведення експерименту. Для систематизації викладу одержаних результатів у ньому виділяють окремі підрозділи, кожен з яких має свій номер і назву. Тут подають науково-технологічне тлумачення одержаного в досліді матеріалу, детально висвітлюють увесь обсяг роботи, виконаної студентом. Текстову частину розділу доповнюють таблицями, ілюстраціями (рисунками, схемами тощо), які виконують відповідно до вимог стандарту та методичних рекомендацій з підготовки кваліфікаційної роботи.

Економічна частина

Методику обчислення економічної ефективності одержаних результатів ***стосовно конкретної теми кваліфікаційної роботи*** визначають керівник разом з магістрантом.

Для мікроекономічних тем (на рівні аптеки, підприємства чи організації) бажано представити хоча б одну рекомендацію з числовим ефектом у вигляді покращення фінансових результатів (нагадаємо, що фінансовий результат обчислюється як доходи мінус витрати, тобто до покращення фінансових результатів призводить збільшення доходів, скорочення витрат, у т. ч. економія).

Охорона праці

Окремий розділ присвячений ***охороні праці та безпеці в надзвичайних ситуаціях***. Він передбачає аналіз можливих небезпечних і шкідливих чинників, пожежної небезпеки певного об'єкта дослідження.

Висновки

Висновки кваліфікаційної роботи показують найважливіші наукові та практичні результати, одержані в роботі.

Висновки формулюють відповідно до поставлених задач: у першому пункті висновків коротко оцінюють стан питання, далі розкривають методи вирішення поставленої в роботі наукової проблеми, їх практичне значення, порівнюють з відомими рішеннями.

Висновки нумерують; їх кількість не може бути меншою за кількість поставлених задач.

Список використаних джерел

Список використаних джерел складають в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, повинен становити не менше 25 найменувань.

Бібліографічний опис джерел у кваліфікаційній роботі, підготовлених українською мовою, складають відповідно до чинних стандартів бібліотечної та видавничої справи згідно з ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше ; чинний від 2016-07-01]. (додаток В). Мінімальна кількість джерел повинна складати не менше 25 найменувань, з яких не менше 30 % виданих за останніх п'ять років.

Додатки

Додатки формують в разі необхідності, якщо представлену інформацію не можна розмістити безпосередньо в основній частині кваліфікаційної роботи. У додатки варто включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття кваліфікаційна робота (таблиці, ілюстрації, глосарії, методи, рекомендації щодо впровадження); документи про впровадження та/або апробацію результатів кваліфікаційна робота (акти або довідки про впровадження одержаних результатів; ксерокопії сертифікатів участі у конференціях, наукових семінарах, круглих столах тощо, а також опублікованих наукових статей, тез наукових доповідей тощо). Не варто включати в додатки тексти офіційно надрукованих законодавчо-нормативних документів. Такі документи подають у списку використаних джерел.

Анотація

Анотація - скорочений виклад обсягу та змісту кваліфікаційної роботи з основними результатами та висновками. У анотації увагу акцентують на нових матеріалах, викладених у кваліфікаційній роботі, і складають його за такою схемою:

1. Обсяг кваліфікаційної роботи (кількість сторінок текстового документу, ілюстрацій, додатків).
2. Тема, об'єкти дослідження, характер та мета роботи.
3. Методи проведення роботи. Якщо метод новий або розроблений автором, то подають його суть, а якщо широко відомий – то вказують лише його називу.
4. Конкретні результати роботи, економічна ефективність виконаної розробки.
5. Основні теоретичні, експериментальні, розрахункові результати, виділяючи розробки, впроваджені у виробництво, виконані на рівні раціоналізаторських пропозицій, винаходів, відкриттів або інші розробки, які є найважливішими у кваліфікаційній роботі..

Подання матеріалу в анотації повинно бути стислим і точним. Потрібно використовувати вирази, які застосовують у наукових і технічних документах, стандартизовану технологію, уникати незвичних термінів і символів.

Рекомендується вживати скорочення і абревіатури згідно з ДСТУ або прийняті в міжнародній практиці. Одници вимірювання потрібно наводити в одиницях міжнародної системи. Дозволяється включати в анотацію ілюстрації та таблиці, якщо вони допомагають розкрити основний зміст кваліфікаційної роботи і скоротити його обсяг. Обсяг анотації кваліфікаційної роботи повинен містити до 2500 знаків.

Summary

Анотація англійською мовою Анотація повинна стисло і точно відображати зміст кваліфікаційної роботи. Обсяг анотації не повинен перевищувати 2500 знаків.

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота подається у вигляді текстового документа, відрукованого комп’ютерним способом на одній стороні білого друкарського паперу формату А4 (210×297 мм) у одному примірнику. Рекомендований обсяг кваліфікаційної роботи повинен складати не менше 50 сторінок. Сторінки обмежуються полями: ліве, верхнє, нижнє – не менше 20 мм, праве – не менше 10 мм. Рекомендована гарнітура: Times New Roman, кегль – 12-14 pt, інтервал між рядками – 1,5; абзацний відступ – 1,25 см, вирівнювання тексту – по ширині.

Заголовки структурних частин кваліфікаційної роботи: ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, ДОДАТКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, SUMMARY друнують великими

літерами по центру рядка. Кожна структурна частина роботи починається з нової сторінки.

Текст основної частини.

Текст основної частини поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці у підбір до тексту. В кінці заголовка ставиться крапка. Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 2 інтервали.

Нумерація. Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків (малюнків), таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака «№».

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці (Додаток Б)

Такі структурні частини, як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел, додатки, summary не мають порядкового номера. Усі аркуші, на яких розміщено згадані структурні частини роботи, нумерують звичайним чином. Не нумерують лише їх заголовки, тобто не можна друкувати: «1. ВСТУП» або «Розділ 4. ВИСНОВКИ».

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок підрозділу.

Пunkти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка. Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.

Ілюстрації

Основними видами ілюстративного матеріалу є: рисунок, схема, фотографія, діаграма і графік. Ілюструвати роботу необхідно, виходячи із певного загального задуму, за ретельно продуманим тематичним планом, що допомагає уникнути випадкових ілюстрацій, пов'язаних із другорядними деталями тексту, і запобігти невиправданим пропускам ілюстрацій до найважливіших тем. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації.

Ілюстрації необхідно наводити безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис.1.2 (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і поясннювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок.

Таблиці

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують жирним шрифтом симетрично до тексту. Текст у таблиці варто друкувати кеглем 12 з одинарним інтервалом. Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, так, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку або з поворотом за стрілкою годинника.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначеннями номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу). При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовж. табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовж. табл. 1.2».

Формули

Найбільші, а також довгі та громіздкі формули, які мають знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна подати в одному рядку, а не одну під одною. Невеликі та

нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують всередині рядків тексту.

Список використаних джерел.

Бібліографічні описи використаних джерел розміщується після висновків. Список використаних джерел оформляється згідно ДСТУ 8302:2015, 2016. Цей стандарт є регламентуючим документом для оформлення бібліографічних посилань та бібліографічних списків посилань у наукових роботах. Приклади оформлення списку використаних джерел подано в додатку В. При написанні кваліфікаційної роботи студент повинен посилатися на цитовану літературу, або на ту літературу, звідки взято ідеї, висновки, задачі, питання, вивченню яких присвячена робота. Посилання в тексті на літературні джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад [1,2], [1-7].

Цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається і позначається трьома крапками, які ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело.

Додатки

Додатки оформляють як продовження роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої жирним шрифтом симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток, наприклад «Додаток Б».

Анотація

Анотацію оформляють згідно таких вимог: Times New Roman, кегль – 12 pt, інтервал між рядками – 1,0; вирівнювання тексту – по ширині, без абзацного відступу; сторінки обмежуються тими ж полями, що й кваліфікаційна робота: ліве, верхнє, нижнє – не менше 20 мм, праве – не менше 10 мм.

5. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Студент зобов'язаний подавати частинами кваліфікаційну роботу науковому керівнику на перевірку у встановлені терміни. Кінцевий варіант кваліфікаційної роботи подається науковому керівнику не пізніше, ніж за місяць до початку атестації. У разі недотримання студентом календарного графіка виконання роботи науковий керівник складає подання за підписом завідувача кафедри у деканат для вирішення питання про відрахування студента як такого, що не виконує навчальний план.

До подачі кваліфікаційної роботи на розгляд Екзаменаційної комісії кафедра фармації та біології проводить перевірку кваліфікаційної роботи на унікальність та відсутність plagiatu, а **також попередній захист роботи** з метою встановлення рівня їх готовності та усунення виявлених помилок. До захисту допускається кваліфікаційна робота, оригінальність текстових даних у яких становить не менше 50 %. Виявлені на попередньому захисті неточності та помилки студент зобов'язаний виправити, а результати представити науковому керівнику. Рішення про допуск кваліфікаційної роботи до захисту заноситься в протокол засідання кафедри. Завершенню роботу студент передає науковому керівнику для відгуку.

У відгуку науковий керівник характеризує студента під час виконання роботи, подає характеристику кваліфікаційної роботи, наводить дані щодо висвітлення результатів роботи у друкованих працях та на науково-практичних заходах. Відгук наукового керівника подається Екзаменаційній комісії разом з іншими супровідними документами.

Кваліфікаційна робота також підлягає зовнішньому рецензуванню. На розгляд Екзаменаційної комісії подається одна зовнішня рецензія. Рецензентами можуть бути висококваліфіковані фахівці, які мають наукові ступені та /або вчені звання, або керівники фармацевтичних (медичних) організацій, наукових установ. Склад рецензентів затверджується завідувачем кафедри. Рецензія повинна мати оцінку кваліфікаційної роботи за прийнятою шкалою оцінки знань. Відповідальність за організацію зовнішнього рецензування кваліфікаційної роботи несе науковий керівник роботи та завідувач кафедри.

У висновку рецензент вказує на позитивні сторони та недоліки роботи і дає їй загальну оцінку. Рецензія разом з іншими супровідними документами подається Екзаменаційній комісії.

Вимоги до ілюстративного матеріалу. Під час доповіді за матеріалами кваліфікаційної роботи студенти використовують таблиці, діаграми, графіки, формули, які представляють у вигляді мультимедійної презентації або інших засобів візуалізації (слайдів, плакатів тощо). У доповіді студент коротко обґруntовує вибір теми дослідження та його основні результати, має вільно

володіти текстом доповіді та користуватися лише її ілюстративним супроводом.

6. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються студенти, що виконали всі вимоги навчального плану і програм.

Екзаменаційній комісії подаються такі документи:

- ✓ Подання голові Екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи
- ✓ Один примірник кваліфікаційної роботи із записом висновку завідувача кафедри фармації та біології про допуск студента до захисту.
- ✓ Довідка про первинну експертизу на унікальність тексту та відсутність плагіату.
- ✓ Відгук керівника з характеристикою діяльності випускника від час виконання кваліфікаційної роботи .
- ✓ Рецензія на роботу.
- ✓ Інші матеріали, що характеризують освітню та професійну компетентність випускника: друковані статті, заяви на патент, патенти, акти про впровадження результатів кваліфікаційної роботи, зразки лікарських засобів, макети тощо.

Публічний захист кваліфікаційної роботи відбувається на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії. На захисті можуть бути присутні науковий керівник, консультанти, рецензенти, викладачі кафедр, інші бажаючі. До захисту кваліфікаційної роботи допускаються студенти, які повністю виконали всі вимоги навчального плану. Для виступу перед Екзаменаційною комісією студентові надається до десяти хвилин. Усний виступ студента на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії повинен містити в собі:

- ✓ чітке формулювання проблеми;
- ✓ обґрунтування її актуальності;
- ✓ розкриття наукової розробки проблеми;
- ✓ визначення мети кваліфікаційної роботи, засобів її досягнення, конкретних завдань;
- ✓ відомості про структуру роботи;
- ✓ виклад зроблених автором узагальнень, висновків, рекомендацій.

Студент зобов'язаний також по суті відповісти на запитання членів Екзаменаційної комісії та присутніх, дати аргументовані роз'яснення щодо критичних зауважень рецензій.

ДОДАТКИ

Додаток А

Форма завдання на кваліфікаційну роботу Міністерство освіти і науки України

Львівський національний університет ветеринарної
медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри фармації та біології
(назва)

(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище та ініціали)

(підпис)

«_____» _____ 20____ року

З А В Д А Н Н Я НА МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

_____ курсу _____ форми навчання _____
(термін навчання для заочної форми)

спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація»
(код і найменування)

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

Науковий керівник
роботи _____

(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище та ініціали)

затверджені наказом ректора ЛНУВМБ ім. С.З. Гжицького
від «____» _____ 20____ року №____

2. Срок подання студентом роботи _____

3. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Дата _____ Студент _____ / _____ /
(підпис)

Науковий керівник кваліфікаційної роботи _____ / _____ /
(підпис)

Додаток Б

Зразок оформлення титульного аркуша кваліфікаційної роботи

Міністерство освіти і науки України

Львівський національний університет ветеринарної

медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького

Факультет ветеринарної гігієни, екології та права

Кафедра фармації та біології

Кваліфікаційна робота

ТЕМА

Виконав(ла) студент(ка) _____ курсу, _____ форми навчання _____
(термін навчання для заочної форми навчання)

спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація»

(код і найменування)

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник: _____

(наук. ступінь, вчене звання/ посада, прізвище та ініціали)

(підпис)

Рецензент : _____

(підпис)

Львів - 20__

Додаток В

Приклади оформлення літературних джерел з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
Два автори	1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. ПереяславХмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 5. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с. 6. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІПЛЮС, 2015. 212 с.
Три автори	1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с. 3. Кузнєцов М. А., Фоменко К. І., Кузнєцов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири автори	1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Бєліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с.

	<p>2. Бікулов Д. Т, Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.</p> <p>3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с.</p> <p>4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.</p> <p>5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с</p>
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<p>1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с.</p> <p>2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с.</p> <p>3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.</p> <p>4. Належні практики у фармації : практикум для студ. вищих мед. навч. закладів / Н.І. Гудзь та ін.; за заг. ред. Т.Г. Калинюка. Вінниця : Нова книга, 2013. 368 с.</p>
Без автора	<p>1. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с.</p> <p>2. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с.</p> <p>3. Країни пострадянського простору: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с.</p> <p>4. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.</p>
Журнальні статті	<p>1. Brommels M. Medical Technology Assessment as an Administrative Instrument: Can it be Useful for Decision Support on a Local Basis? <i>Journal of Management in Medicine</i>. 1991. Vol.5. Iss. 2. P.46-52.</p> <p>2. Янишин У.Я., Сметаніна К.І. Сучасні напрями фармакотерапії серцево-судинних захворювань викликаних хламідійною та ВІЛ-інфекціями. <i>Ліки України Плюс</i>. 2012. №1. С. 27-30.</p>
Багатотомні видання	<p>1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с.</p> <p>2. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.</p>

Автореферати дисертацій	1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с.
Дисертації	1. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. Офіційний вісник України. 2017. № 4. С. 530–543.
Патенти	1. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.
Каталоги	1. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні покажчики	1. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10).
Електронні ресурси	1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). 2. Шарай А. А. Принципи державної служби за законодавством України. Юридичний науковий електронний журнал. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf . 3. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. Наука та інновації. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Положення про організацію дипломного проектування у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького / уклад.: Драч М.П., Драчук А.О., Варивода Ю.Ю. Львів: ЛКТ ЛНАВМ імені С.З.Гжицького, 2013. 28 с.
2. Вимоги до написання й оформлення магістерських робіт: кафедра мови та стилістики Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. http://journ.univ.kiev.ua/KMIS/?page_id=694.
3. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше ; чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.
4. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII, редакція від 25.07.18. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
5. Корнєщук В.В. Методичні рекомендації до написання випускної кваліфікаційної роботи магістра. 2-ге вид. Одеса : ФОП Бондаренко М. О. 2018. 41 с.
6. Методичні вказівки до виконання магістерських кваліфікаційних робіт на здобуття повної вищої освіти за спеціальністю 8.050903 «Телекомунікації» / уклад.: М.М. Климаш, Б.М. Стрихалюк, В.І. Романчук. Львів : Національний університет «Львівська політехніка», 2011. 56 с.
7. Методичні рекомендації до підготовки і захисту дипломної роботи для слухачів магістратури за спеціальністю 8.15010002 "Державна служба" всіх форм навчання / уклад.: Н.Л. Гавкалова, М.В. Грузд, Г.М. Шумська. Харків : ХНЕУ, 2014. 47 с.
8. Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького / уклад.: Драч М.П., Драчук А.О., Варивода Ю.Ю., Люблін В.Д. Львів : 2015. 19 с.
9. Положення про підготовку та захист випускної кваліфікаційної роботи студентами фармацевтичного факультету Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького / уклад.: Зіменковський Б.С., Гжеґоцький М.Р., Громовик Б.П. та ін. Львів : Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2018. 43 с.
10. Тимчасове положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького / уклад.: Драч М.П., Смолінська О.Є., Степанюк О.І., Драчук А.О. Львів: ЛКТ ЛНАВМ імені С.З.Гжицького, 2015. 31 с.
11. Шейко В.М., Кушнаренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. Київ : Знання, 2008. 310 с.